

A. Brazauskas: polityka zagraniczna
powinna ulżyć życiu każdego człowieka Litwy

KURIER Wileński

SRODA, 19 MAJA 1993 R.

Nr 94 (12118)

W SEJMIE REPUBLIKI

kierownikowi poprzedniej delegacji Eugeniusowi Gentvilasowi oraz jej członkom: Algirdasowi Brazauskasowi, Juozasowi Karvelisowi, Jonasowi Tamulisowi jak też członkom aktualnej delegacji: Algirdasowi Gričiui, Vytautasowi Landsbergisowi, Zbigniewowi Siemionowiczowi oraz przewodniczącemu delegacji Aljuzasowi Sakalasowi.

Minister finansów Eduardas Vilkelis przedstawił następnie projekt uchwały „O ratyfikowaniu memorandum i umowy o pożyczce Republiki Litewskiej i Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej”. Projekt alternatywny zgłosiła posłanka Elvyra Kunevičiūtė. Jako że obydwie projekty w zasadzie nie były ze sobą sprzeczne, postanowiono tę kwestię rozpatrywać w trybie szczególnie przyspieszonym.

Posel Juozas Bernatoniš zgłosił do trzeciego czytania i głosowania projekt drugiej części statutu Sejmu Republiki Litewskiej. Przyjęto poszczególne artykuły tego projektu.

(ELTA)

Droga Litwy do Europy

17 maja podczas spotkania na Uniwersytecie Wileńskim z dyplomatami krajów zagranicznych prezydent Republiki Litewskiej Algirdas Brazauskas wygłosił przemówienie z okazji przyjęcia Litwy do Rady Europy.

Głównym celem polityki zagranicznej Litwy jest dalsze zagwarantowanie praw człowieka i demokracji, zapew-

nienie niepodległości państwa, integralności terytorialnej oraz bezpieczeństwa narodowego, zaspokojenie interesów narodowych. Nie mniej ważną rzeczą jest zagwarantowanie rozwoju wewnętrznego kraju poprzez włączenie się do zbiorowego bezpieczeństwa europejskiego, przestrzeni politycznej, gospodarczej i kulturalnej, a zarazem po-

przez rozwój i pogłębianie współpracy według nowych form z państwami wschodnimi, powie. dział prezydent. Wspominał on dwa różne, lecz ściśle związane kierunki realizacji polityki zagranicznej kraju: popieranie integracji Litwy ze strukturami europejskimi i sterowanie wpływami politycznymi, ekonomicznymi, (Dokończenie na str. 2)

Wizyta ministra obrony Rosji

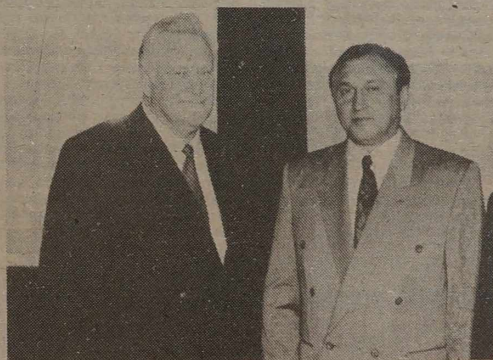
WILNO, 18 maja. Na Litwę z oficjalną wizytą przybył minister obrony Rosji Paweł Gracziłow. Jest to pierwsza jego wizyta do państw bałtyckich.

Na Lotnisku Wileńskim Paweł Gracziłow powitał minister obrony kraju Audrius Butkevičius, inni kierownicy ministerstwa. Wystawiono wartę honorową.

Ministra Obrony Rosji przyjął prezydent Republiki Litewskiej Algirdas Brazauskas.

Paweł Gracziłow w Wilnie spotkał się z ministrami obrony Łotwy i Estonii Talavsem Jundziszem i Hainem Rebem. Rzecznik prasowy ministra obrony Rosji poinformował, że będą rozpatrywane problemy wycofania wojsk z tych państw.

W drugiej połowie dnia Paweł Gracziłow udał się do Kowna. Odwiedził przedsiębiorstwa remontu czołgów i helikopterów. Minister spotkał się z dowódcą twierdzenia północno-zachodniej gru-

py wojsk. W skład grupy wchodzi jednostki wojsk rosyjskich, stacjonujące na Litwie, Łotwie i Estonii oraz w obwodzie kalinińskim. Poprzednio był to Bałtycki Okręg Wojskowy.

Wieczorem odbyło się półtargodzinne oficjalne spotkanie

Pawła Gracziłowa i Audriusa Butkevičiusa.

(ELTA)

NA ZDJĘCIU: Spotkanie ministra obrony Rosji Pawła Gracziłowa z prezydentem Republiki Litewskiej Algirdasem Brazauskasem.

Fot. ELTA

Wizyta państwowych delegacji negocjacyjnych

deracji Rosyjskiej Romuald Kozłowicz.

W pierwszej połowie dnia trwała narada na temat porządku dziennego spotkania.

Przed rozpoczęciem posiedzenia Virgilijus Bulovas korespondentowi ELTA powiedział, że delegacja litewska gotowa jest do rozmów o wynagrodzeniu za straty, przyczynione gospodarce Litwy i jej mieszkańcom przez

byłe wojska sowieckie, które w ubiegłym roku przeszły pod jurysdykcję Rosji. O transzycie wojskowym z Niemiec do Rosji przez terytorium Litwy, o emeryturach i gwarancjach socjalnych dla wojskowych oraz na inne tematy. Delegacja Rosji usilnie proponowała omówić umowę polityczną związaną z wycofaniem wojsk, która została przygotowana w ubiegłym roku, ale gdy Rosja jednostronnie zmieniła niektóre jej założenia, nie została podpisana. Delegacja litewska gotowa jest do wysłuchania argumentów Rosji, ale, zdaniem jej szefa, podczas tego spotkania, wątpliwe czy osiągnięte zostanie porozumienie.

Mimo wszystko kwestia ta włączona została do porządku dziennego. Niemniej problem transzycu wojskowego, jak na razie nie będzie rozstrzygany, gdyż delegacja rosyjska oświadczyła, że nie zdążyła rozważyć litewskich postulatów. Postanowiono również omawiać kwestie emerytur i gwarancji socjalnych.

19 maja spotkanie delegacji będzie kontynuowane.

NA ZDJĘCIU: Podczas spotkania delegacji.

Fot. ELTA

Prenumerata-93

JEDYNA CODZIENNA
POLSKA GAZETA
NA LITWIE

KURIER
Wileński

INDEKS 67218

OD 5 MAJA DO 10 CZERWCA TRWA PRENUMERATA
NA III KWARTAŁ

Prenumeratę można załatwić na każdej poczcie oraz w redakcji dziennika (al. Laisves 60, 11 piętro, pokój nr 1102).

Koszta prenumeraty

na Litwie (w talonach)

	1 miesiąc	2 miesiące	3 miesiące
Bez dostarczania	210	420	630
Z dostarczaniem	399	798	1206

„Lietuvos paštas” udziela 20 proc. zniżki za kwartał dla tych, którzy prenumerują więcej niż jedną gazetę. Zniżka ta dotyczy jednej z dwóch zaprenumerowanych oraz każdej następnej zaabonowanej gazety.

Droga Litwy do Europy

(Dokończenie ze str. 1)

wojskowymi oraz innymi państw obcych na Litwie.

Algirdas Brazauskas wymienił kilka najważniejszych zasad litewskiej polityki zagranicznej. Na zasadzie bilansu usiłuje się zblansować interesy Wschodu i Zachodu w naszym kraju, nie tracąc możliwości samodzielnego rozstrzygnięcia. Kierującą się zasadą mostu między Wschodem i Zachodem zamierza się stworzyć wyjątkowo przychylne warunki inwestycji, przedsiębiorczości, cel i opłat, turystyki i tranzytu. Prezydent wspominał również o zasadach nie stosowania przemocy i stabilności w stosunkach z sąsiedami oraz nietykalności granic.

Przynależność Litwy do Rady Europy — to jeszcze jeden krok w kierunku włączenia się do przestrzeni politycznej i ekonomicznej Europy. Algirdas Brazauskas zaznaczył, że podwaliny tego członkostwa założyła Rada Najwyższa Republiki Litewskiej i jej biele kierownicy.

Rada Europy uchwaliła blisko 150 konwencji, zobowiązujących do ich przestrzegania kraje, które je ratyfikowały.

Chcę wyraźnie oświadczyć o zamiarach Litwy podpisania zbiorowej umowy ze Wspólnotą Europejską, a w przyszłości — o pozostaniu członkiem Wspólnoty Europejskiej. Żywiemy nadzieję, że sprawa ta zostanie poruszona na szczycie Wspólnoty Europejskiej w Kopenhadze w przyszłym miesiącu — powiedział prezydent.

Szczególnie podkreślił on znaczenie regionu trzech państw bałtyckich. Prezydent zaakcentował, że ścisła współpraca Litwy, Łotwy i Estonii we wszystkich dziedzinach jest nie tylko możliwa, lecz i konieczna. Droga do Wspólnoty Europejskiej byłaby i lżejsza, i krótsza, gdyby trzy siostry bałtyckie kroczyły nią razem.

W przekonaniu Algirdasa Brazauskasa inną bardzo perspektywiczną dla Litwy drogą jest region bałtycki. Kraj wraz z półno-

cnymi sąsiadkami mógłby rozwijać współpracę w kierunku południowym z grupą państw wyszebradzkich.

Nie widzę żadnych poważnych objętych przyczyn, które przeszkodziłyby Litwie podpisać między państwowe umowy o dobrym sąsiedztwie i współpracy z Federacją Rosyjską, Polską i Białorusią, powiedział prezydent. W stosunkach z krajami Wspólnoty Niepodległych Państw Litwa orientować się będzie na zaufanie, europejskie partnerstwo, utrzymywać będzie wzajemnie korzystne dwustronne stosunki gospodarcze, ale nie wstąpi do struktur ekonomicznych WNP. Nasze stanowisko co do procesów w Rosji w zasadzie jest zgodne z wysiłkami dużych państw demokratycznych świata na rzecz utrzymania demokracji i ugruntuowania reform w tym ogromnym kraju, zaakcentował Algirdas Brazauskas.

Prezydent powiedział, że droga do stabilnej, kвітącej Europy jest trudna dla tych krajów, który dopiero w ostatnich latach odzyskały lub od nowa stworzyły swą państwowość. Takich państw w Europie jest 15 (albo 18, jeśli policzymy też państwa kaukaskie). A Brazauskas zaproponował pod flagą Wspólnoty Europejskiej spotkanie szefów tych państw, wymianę doświadczeń, rzeczową naradę.

Prezydent zaproponował również założenie rady ministrów krajów bałtyckich na wzór Rady Nordyckiej.

Należy jak najszybciej zwołać międzynarodową naradę ekologiczną na szczeblu rządowym, poświęconą opracowaniu i wcieleniu w życie programu ratowania dorzecza Niemna i Zalewu Kurowskiego, a zarazem Bałtyku.

Chciałbym podkreślić: nasza polityka zagraniczna powinna służyć życiu każdego mieszkańca Litwy. Na jej tylko podstawie możemy oceniać, czy państwo i jego instytucje odpowiednio spełniają swe obowiązki, powiedział na zakończenie Algirdas Brazauskas.

podarom oraz związanymi z tym problemami, sposobami ich rozstrzygnięcia. Premier został poinformowany, że 26 maja do Wilna przybędzie oficjalny przedstawiciel Watykanu. Odwiedzi on te miejsca, gdzie przewidziano spotkanie Ojca Świętego z pielgrzymami i ostatecznie ustali trasę wizyty papieża. (ELTA)

Spotkanie premiera i nuncjusza apostolskiego

WILNO. 18 maja premier A. Dolfus Silevičius przyjął Jego Ekscelencję nuncjusza apostolskiego arcybiskupa Justo Mullero Garcia.

Podczas spotkania mówiono o przyszłej wizycie papieża Jana Pawła II na Litwie i przygotowaniu do niej, w tym również o przekazaniu pałacu biskupiego w Wilnie prawdziwym gos-

racą wodą będzie dostarczana według następującego harmonogramu:

w dniach 1—10 każdego miesiąca — Starówka, Antokol, Nowa Wilejka, Śródmieście, Nowe Miasto, Nowy Świat, Ponary; w dniach 11—20 — Szeszkine, Pozysłajcie, Fabianiszki, Zwierzyniec, Snipiszki, Zyrmuon, Jerolimka, Zameczek; w dniach 21—30 — Justyniszki, Leszczynia (Lazdynai), Karolinki, Wirsulizki, Bofupie.

Gorąca woda nie będzie dostarczana użytkownikom, którzy nie zapłacili za energię ciepłą oraz domom, w których nielegalnie korzystano z gorącej wody.

(ELTA)

PROLONGOWANO KONKURS NA DOSTAWĘ PALIWA

Dzisiaj przedsiębiorstwo „Lietuvos kuras” poinformowało ELTA o przedłużeniu konkursu na dostawę paliwa do silników wyspokojeźdźczych za kredyty Banku Światowego. Głównym warunkiem jest to, aby w miesiącach lipcu, sierpniu i wrześniu dostarczyć po 20 tys. ton paliwa dieslowego.

Jak powiedział dyrektor ko-

mercyjny „Lietuvos kuras” Evaldas Bivilis, całe to paliwo przeznacza się dla rolnictwa.

Chętni udziału w konkursie mogą się zwrócić do przedstawicieli Ministerstwa Finansów Agneta Petkeviute (tel. 62-48-47) bądź do przedstawicieli „Lietuvos kuras” Evaldas Bivilis (tel. 29-03-35).

(ELTA)

Okno na świat

Z DONIESIEN PAF

WSPÓLNOTA CHWALI TURCJĘ, ALE ZACHOWUJE DYSTANS

BRUKSELA (PAP). Wysoki rangą przedstawiciel Wspólnoty Europejskiej (WE) wyraził ostatnio uznanie dla postępów Turcji w demokratyzacji i liberalizacji gospodarki, ale powtórzył większość zastrzeżeń, które Dwunastka wysuwa od 1987 roku w odnośności na zabiegł Ankarę o członkostwo we Wspólnocie Europejskiej.

Przemawiając na konferencji zorganizowanej w Brukseli przez Forum Europy, Hans van den Broek, komisarz WE ds. zewnętrznych stosunków politycznych, zwrócił uwagę na gospodarczą dynamikę Turcji, jej nową otwartość w handlu, postępy w demokratyzacji, a przede wszystkim jej strategiczną pozycję na rozdrożu między Europą a Azją.

Pochwalił też „wstrzemięźliwość” muzułmańskiej Turcji wobec konfliktów w Bośni i na Zakaukaziu oraz przykład, jaki daje „środkowoazjatyckim państwom dawnego ZSRR dzięki „sukcesom w tworzeniu świeckiej demokracji i nowoczesnej gospodarki”.

Zastrzegł się zarazem, że jedną z przeszkód w zbliżeniu Turcji i Wspólnoty jest problem cypryjski. Ankarę powinna „odgrywać pełną rolę w wysiłkach na rzecz rozwiązania tego konfliktu” — dodał.

Ponadto we Wspólnocie wyraża się troskę, że potrzebny jest większy wysiłek, aby skutecznie wcielić w życie zobowiązania Turcji do przestrzegania praw człowieka. Komisarz wezwał też Ankarę, aby ułatwiła przepływ pomocy humanitarnej do ludzi cierpiących wskutek wojny w Górnym Karabachu.

W sprawach gospodarczych Turcja ma jeszcze wiele do zrobienia w dziedzinie „prywatyzacji i decentralizacji decyzji gospo-

darczych” i w walce z inflacją. Przyznając, że Dwunastka stwarza przeszkody w tureckim eksporcie tekstyliów, van den Broek podkreślił, że Turcy mają swobodny dostęp do rynku WE w innych dziedzinach i że obie strony negocjują właśnie u siebie celną, która powinna wejść w życie w 1995 roku.

Turcja jest państwem stowarzyszonym ze Wspólnotą od 1964 roku, ale jej interwencja na Cyprze w 1974 roku i wojskowy zamach stanu z 1980 roku powodowały kolejne okresy ochłodzenia w stosunkach między nimi. W 1987 roku Ankarę wysunęła formalnie swoją kandydaturę na członka WE, zapoinowaną negatywnie przez Komisję WE ze względów politycznych (prawa człowieka) i ekonomicznych (zbyt niski poziom rozwoju).

Van den Broek, który udaje się wkrótce z wizytą do Ankarę, nie wspominał o kandydaturze Turcji, która nigdy nie wycofała swojego wniosku. Od czasu do czasu rządy w Ankarze przypominają o tej kandydaturze. Dyplomaci tureccy w Brukseli twierdzą, że wpuszczenie do Wspólnoty Państw Europy Środkowej i Wschodniej przed Turcją, „wieleolnim sojusznikiem z NATO”, a ostatnio także państwem stowarzyszonym z Unią Zachodnioeuropejską, byłoby dla Ankarę „nie do przyjęcia”.

W dyskusji nad przyszłością stosunków między Dwunastką a państwami Europy Środkowej i Wschodniej podczas sesji Rady Ministrów WE w ostatni poniedziałek szef portugalskiej dyplomacji Jose Durao Barroso ostrzegł, że zaciśnięcie więzi z tymi państwami może „zrazić” śródziemnomorskich partnerów Wspólnoty (na członków WE kandydują też Cypr i Malta).

ROSJA W ROLI MEDIATORA

Minister spraw zagranicznych Rosji Andriej Koziriew zaproponował 4-punktowy plan zakończenia wojny w Bośni.

Przewiduje on m.in. zamknięcie granicy między Serbią i Bośnią — poinformował ministerstwo spraw zagranicznych Niemiec, gdzie ostatnio konsultacje prowadził A. Koziriew. Plan przewiduje także pełne wprowadzenie w życie sankcji ONZ, niebezpieczne utworzenie stref bezpieczeństwa w Bośni i Hercegowinie oraz jak najszybsze po-

wołanie trybunału ds. zbrodni wojennych w byłej Jugosławii.

We wtorek po spotkaniu w Splicie z przywódcą Chorwacji Francjo Tudjmanem i przywódcą Muzułmanów bośniackich Aliją Izetbegovićem minister Koziriew przeleciał po południu do Belgradu na rozmowy z przywódcą nowej Jugosławii (Serbia-Czarnogóra) Dobrica Ciosicem, prezydentem Serbii Slobodanem Miloševićem i prezydentem Czarnogóry Momirem Bulatovićem.

CENY PODSTAWOWYCH ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH NA LITWIE

RYGA. Na rynkach Rygi i innych miast Łotwy dosyć znacznie podrożało mięso, zwłaszcza wieprzowina. Wcześniej najwyższe ceny nie przekraczały 300 rubli, a w tym tygodniu sięgają już one 450 rubli. Podrożała również wołowina. Obecnie kilogram jej kosztuje od 100 do 300 rubli.

Natomiast ceny kielbas — gotowanych i wędzonych — pozostały bez zmian. Kilogram go-

townej kielbasy kosztuje od 200 do 450 rubli, wędzonej — od 200 do 800 rubli.

W tym tygodniu podrożały też pomidory. Obecnie ich kilogram kosztuje nie 240—380 rubli, lecz 450—600. Kilogram świeżych ogórków kosztuje 110—180 rubli.

Kilogram świeżej ryby jest w cenie od 130 do 550 rubli, mrożonej około 90. Jeden rubel łotewski kosztuje w przybliżeniu 4 talony.

SYTUACJA GOSPODARZA W ESTONII POPRAWI SIĘ ZA 10 LAT

TALLINN. Sytuacja gospodarcza w Estonii radykalnie ma się poprawić dopiero za 10—12 lat, twierdził wiceprzewodniczący Banku Estońskiego B. Krag. Jego zdaniem, inflacja w Estonii stanowi obecnie 2—2,5 proc. miesięcznie. Jest to więcej w porównaniu z krajami Europy Zachodniej, lecz mniej niż w Rosji, na Ukrainie i Białorusi. Postęp jest oczywisty, gdyż na początku reformy pieniężnej inflacja sięgała 10—12, a nawet 15 proc. miesięcznie. Za najpoważniejszy problem gospodarczy B. Krag uważa bezrobocie. Moż-

liwość jego rozwiązania są bardzo ograniczone, gdyż Estonia ma prowadzić wyjątkowo surową politykę finansową. Na Litwie w kwietniu inflacja wyniosła około 25 proc.

Inflacja polega na zwiększeniu ilości pieniądza, czemu towarzyszy wzrost ilości towarów. W wyniku dodruku wywnała „pustych” pieniędzy podnoszą się ceny towarów na rynku i przy „zamrożonych” placach realne dochody ludności spadają.

PORA
WSPRA
MOGWA
wizyte
ski H.
celów
towa
zycida
Rosji
W
szewki
rem Ro
wiedzi
podar
gancą
mural
tyrzo
wyrazi
złoty
cowa
w Tokio.
Doklad
nie ustal
tycznymi
— dodał
Dobre
w odcie
podają
podob
wzrosze
Innym
wych ro
stosunki
sprawy
Wicepre
towarzys
które) w
minister
nych, w
zagranic
handlu.
We wtorek
Goryszew
Niepokalan
tyszej Mari
zyskanie
katolickiej
się z arcyb
Kondrusiewicz
Kondrusiewicz
premier
która zosta
do potrzeb
stawił sytu
katolickiej
ści Rosji.

NOWY BLOK MILITARNY

MOSKWA. — Wierne
kowie Wspólnoty Niepod
Państw są przeważnie
warcie układu o zbliżeni
pleczeństwie jest pot
stwierdził w postulat
szalek Jęwiejkin

podsumowuje obrad
go szczytu WNP w

Dowódca sił zbroj
wyjaśnił powody, dla
Rosji i Uzbekistan
wały w czasie paktow
tu układu o zbliżeni
czeństwie. Przedstaw
państw uznali, że w
jeszcze istotnego do
Ostateczna wersja b
tem kolejnego szczyt
Erawanie 16 czerwca
sie erewaniejskiego
zostać przyjęta umow
tyzująca zasady wzro
noczonych sił zbroj
wodzenia.

Marszałek odrzucił
sił komentatorów, i
układu stworzy pod
tworzenia nowego blo
kowo-politycznego, n
go wrogów do innych
Poinformował również
ros” prezydentów W
sunięcie z obowiązk
tych państwach akty
rudyńki powołanie p
rowego bezpieczeństwa.

REFERENCJE PO RAZ DRUGI

KOPENHAGA. Wzrost
ni odbyło się referen
sprawie ratyfikacji trakt
ni Europejskiej z Mosk

Lokale, w których
miało prawie 4 milio
zamięknęły zostały o

Według wcześniejsz
zu przeprowadzone
stytut Gallusa za
to głosować 38 proc.
za” przedstawił referen
Wzrostające referen
ju drugiem tego typu
tem na przestrzeni
ku. W poproszeniu
znaczną ilość głosów
układ.

Przyszłość samorządów należy do gmin

„Czekamy na reformę samorządową...”

MOWI VALDAS MILIUS, STAROSTA GMINY CZARNOBORSKIEJ W REJONIE WILEŃSKIM

Mój rozmówca, 30-letni Valdas Milius (na zdjęciu) od półtora roku kieruje gminą. Z zawodu jest agronomem. Z żoną i dwoma synami mieszka w Solennikach, jednym z większych (obok Czarnego Boru, Wolczu i Prudyszek) ośrodków gminy czarnoborskiej.

Pod względem liczby mieszkańców gmina jest jedną z największych w rejonie wileńskim. Zamieszkuje ją ponad 8 tys. osób; mniej więcej 49 proc. stanowią Litwini, 37 proc. Polacy, reszta — inne narodowości. Znaczną część (40 proc.) 480-hektarowej powierzchni gminy zajmują lasy, na 140 ha są rozlokowane, co prawda, tymczasowo, sowieckie jednostki wojskowe. Ostro odczuwa się deficyt ziemi, nie ma tu ani jednej spółki rolnej. Funkcjonuje natomiast wiele przedsiębiorstw przemysłowych.

— Stolica, raczej daleko mieszkańcom Wilna, dosłownie pięścią nie dościgniesz. Jak się skłoni takiego sąsiada?

— Przed wszystkim w sezonie wiosenno-letnim liczba mieszkańców zwiększa się wielokrotnie. Corocznie przyjeżdża tu mniej więcej 12 tys. wczasowiczów. Miejska podhumorzona młodzież nieraz zakłada porządek, okrada letniskowe domki. Ponadto urlopowicze bezitośno niszczą nasze lasy, więc ubiegamy się o nadanie im statusu parku... Dodatkowy problem — to połączenie ze stolicą. Próbowaliśmy zwiększyć ilość rejsów autobusowych, jednak, niestety, starania spaliły na panewce.

— O Solennikach w swoim czasie mówiło się jako o miasteczku melioratorów. Czy teraz nie zwiększyli oni szeregów bezrobotnych?

— Nasza gmina, niestety, produkuje pod względem liczby bezrobotnych. Szukamy jednak dodatkowych możliwości zatrudnienia ich. Jeśli choćby tymczasowo popracować, obecnie mogą się zwrócić do starostwa. Organizujemy prace publiczne przede wszystkim przy porządkowaniu lasu.

Mielibyśmy o wiele więcej bezrobotnych, gdyby nasi słynni niegdyś melioratorzy nie mieli umów z Białorusią. Ponadto na bazie Wileńskiego Zarządu Melioracji i Budownictwa powstało Solennickie Państwowe Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej.

— Mówi się, że w gminie czarnoborskiej dość dobrze w porównaniu z innymi funkcjonuje służba gospodarki komunalnej...

— W ubiegłym roku mieliśmy sporo zarzutów, że przy starostwie nie mamy służby komunalnej. Utworzyliśmy więc ją na bazie przedsiębiorstwa melioracyjnego i nie narzekamy, bo pracują tam fachowcy. Natomiast w gminie kieruje tym mój zastępca Sigita SIPINSKAS. Przekonałem się, że nie warto czekać na pomoc z rejonu czy z różnorodnych programów rozwoju Litwy Wschodniej. Słowem, sami robimy wszystko, co potrafimy, ale brakuje pieniędzy.

— Duża gmina — to też duże kłopoty. W Solennikach rurociągi liczą około 25 lat, trzeba je wymieniać. Potrzeba na to dwukrotnie więcej pieniędzy niż dysponujemy. Nie mamy też środków, aby podłączyć Czarny

Bór do systemu urządzeń oczyszczających, znajdujących się w pobliżu Wolczu. Dodam, że część mieszkańców tego osiedla tak okrażona przez koleje, że do swych domów samochodami mogą trafić tylko okrężną drogą przez Porudomino i Pogirę.

Chcielibyśmy wręcz odnowić gmach gminy, ponieważ od 30 lat nie wykonano tu żadnego remontu. Nie mamy wody, kanalizacji.

Rejon nie wydziela finansów, motywując to tym, że nie ma. Ponadto jeśli prosimy przez kilka milionów na wykonanie konkretnych prac, zaś otrzymujemy je w końcu roku, to wówczas w wyniku inflacji staje się to śmiesznie małą sumą.

— Jak się więc podstawowe źródła wpływów do budżetu gminnego, w jaki sposób gmina może zarobić pieniądze?

— Inne gminy podczas aukcji mogą sprzedać parcele czy oddać ziemię w dzierżawę, w taki sposób zarabiając. Moja gmina zaś nie posiada wolnej ziemi. Nie ma tu też żadnej spółki rolnej, jest kilku gospodarzy prywatnych. Podstawowe źródła wpływów do budżetu gminy — to podatek dochodowy od osób fizycznych i prawnych. Jednak bezpośrednio zbiera je zarząd rejonu, przekazując nam tylko część. Gmina pobiera podatek gruntowy, ale również jesteśmy zmuszeni przelać go dla zarządu rejonowego. Np. z ubiegłorocznego podatku jeszcze nic nie otrzymaliśmy. Lasy są podstawowym bogactwem gminy, jednak drewno zbywa i ma zyski gospodarstwo leśne. Praktycznie nie mamy dochodów z prywatyzacji mieszkań i parceli przyzgodowych. Przemysłowe przedsiębiorstwa wpłacają podatki do budżetu rejonu, więc nie możemy ich kontrolować. Inspekcja podatkowa nie potrafi zebrać wszystkich podatków. Moim zdaniem, te służby należy zreformować, zatrudniając kilku inspektorów bezpośrednio w gminie. Samorządy wymagają kardynalnej uzasadnionej reformy.

— Jaka, Pana zdaniem, ma być przyszła ustawa o samorządzie terytorialnym?

— Gmina powinna być gospodarzem na swym terenie, zbierać pieniądze do własnej kieszki. Dopiero potem oddać ich część do rejonowego czy republikańskiego budżetu. Nie chcemy ciągle prosić, aby zwrócono nam własne pieniądze. Ustawa powinna

na uwzględniać, iż w większych gminach jest więcej problemów, więc odpowiednio musi zatrudniać więcej pracowników, mieć więcej środków, policji...

Zwłaszcza policji, bo niedawno z lokalu gminy skradziono komputer!

— Złodzieje nie omińli też starostwa. Ogromna to dla nas strata. Trzeba przynajmniej kuleje też organizację pracy policji.

— Pan zapoznał się z funkcjonowaniem samorządów w Danii, a także niedawno podczas stażu samorządowego w Polsce...

— Trudno porównywać je. W Danii np. w gminie, liczącej 10 tys. mieszkańców, pracuje 150 pracowników. Ponadto są faxy, komputery, samochody, wież radiowa. U nas natomiast w identycznej gminie pracuje 8 osób.

Warto naśladować sesje rad gminnych w Polsce, w których bierze udział również prawnik. Z miejsca może wyjaśnić prawne kwestie, stwierdzić, czy propozycje radnych, burmistrz są zgodne z ustawodawstwem itd.

— Jakże pokłada Pan nadzieję na nową radę samorządu rejonu wileńskiego?

— Raczej czekam na reformę samorządową i nowy podział administracyjno-terytorialny. Adm. nowej rady nie spodziewam się rychłych zmian. Przykład wileński świadczy o dwuśladach. Ra. da ma jedną podstawę, zarząd — inną. Problemy błyskawicznie nie znikną, pozostaną nadal. Musi też minąć pewien okres, zanim nowa rada zapozna się z kłopotami gmin. Chcielibyśmy, aby pracownicy zarządu byli w ścisłym kontakcie z władzami gminnymi, informowali nas o zmianach w ustawodawstwie. Uważam, że trzeba stopniowo zwiększać potencjał gmin. Przyszłość bowiem należy do nich. Nawet placówki oświatowe, zdrowotne (pomijając potrzebę) będą, przynajmniej tak by się chciało, w gestii władz terenowych.

— Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała
Jadwiga BIELAWSKA
Fot. W. Żarnosiekow

AKTY W WYDANIU „PLANETA”

Prace fotografików litewskich były publikowane w licznych albumach. Nie jest też wyjątkiem album „Akt kobiety w fotografii”, wydany niedawno przez „Planetę” (Moskwa). Zawiera on 54 zdjęcia szesnastu naszych autorów. Stanowią one prawie trzecią część całego albumu. Publikuje się tu prace takich znanych autorów jak W. Butyrinas, R. Rakauskas, R. Dičavičius, R. Šimulis i in.

R. SINKUNAS

„DZIEJE GRZECHU” W JĘZYKU UKRAIŃSKIM

Pracownicy kijowskiego wydawnictwa literatury pięknej „Dnipro” przygotowali do druku przekład powieści Stefana Żeromskiego „Dzieje grzechu”. Książka ukazuje się w końcu lata w nakładzie 100 tys. egzemplarzy.

Tatiana ANDRIEJEW

Dziś w bankach litewskich

Litewski państwowy komercyjny: dolar — 439 (skup), 460 (sprzedaż), marka niemiecka — 271 (skup), 282 (sprzedaż), rubel rosyjski — 0,50 (skup), 0,65 (sprzedaż).

Wileński komercyjny: dolar — 430 (skup), 446 (sprzedaż), marka niemiecka — 263 (skup), 273 (sprzedaż), rubel rosyjski — 0,44 (skup), 0,46 (sprzedaż).

„Litimpex”: dolar — 443 (skup), 462 (sprzedaż), marka niemiecka — 271 (skup), 282 (sprzedaż), rubel rosyjski — 0,40 (skup), 0,53 (sprzedaż).

„Lietuvos verslas”: dolar — 400 (skup), 475 (sprzedaż), marka niemiecka — 245 (skup), 191 (sprzedaż), rubel rosyjski — 0,45 (skup), 0,60 (sprzedaż).

UWAGA, UCZESTNICY OLIMPIAD FIZYCZNYCH „JUNIOR-93” I „SATELITA”!

Wszyscy uczestnicy turniejów korespondencyjnych olimpiad fizycznych „Junior-93” oraz „Satelita” są proszeni na turniej ogólny, który się odbędzie 22 maja (sobota), początek o godz. 10.00, w pomieszczeniu Uniwersytetu Politechnicznego w Wilnie (ul. Subocz 5).

Komitet organizacyjny

Przegląd aktualności

PREMIER ROSJI Władimir Czernomyrdin podpisał 388, zgodnie z którą od 1 maja surowce energetyczne — produkty naftowe, gaz, węgiel kamienny dla nabywców będą sprzedawane tylko po cenach światowych. W tej sprawie 15 krajów miesiąca. Poza tym będą ustalane prawa do Rosji taryfy celne.

KORRESPONDENTOWI ELTA dyrektor komercyjny przedsiębiorstwa „Lietuvos kuras” Evaldas Bivilis, surowce energetyczne z Rosji wobec państw bałtyckich. W powyższej uchwale zaznacza, że tych nie stosuje się ani dla państw bałtyckich, ani dla Gruzji. Poza tym, powiedział E. Bivilis, wiadomo jak należy rozumieć te ceny światowe: czy one na giełdach, czy o cenę z wydatkami transportowymi. Do tej pory wydatki transportowe pokrywała Rosja.

LITWINI AMERYKAŃSCY — NAUCZycielOM

Dolarów Litwini amerykańscy zebrał na finansowanie kursów dla nauczycieli Litwy, organizowane w ramach zorganizowane po raz trzeci. Rozpoczną 1 lipca i będą trwały pięć tygodni. Weźmie w nich udział tysiąc nauczycieli, a seminaria odbędą się w Wilnie, Mariampolu.

WYJECHALI DO JEROZOLIMY

Jerozolimę, tradycyjnie święto imprez kulturalnych, pojechała z Wilna do Izraela delegacja społeczności żydowskiej. W jej składzie — p.o. przewodniczącego zarządu Towarzystwa Simonas Alperawiczius, przywódca społeczności żydowskiej Wilna i Kowna — Michailas Jakobs i Jolanta.

LITWA NAWIĄZAŁA STOSUNKI DIPLOMATYCZNE Z BURUNDI

W Burundzie Litwy w Moskwie nadzwyczajny i pełnomocny ambasador Litwy w Rosji Romuald Kozyrowicz spotkał się z nadzwyczajnym i pełnomocnym ambasadorem Republiki Burundi w Moskwie Nidhokubvay. Podczas spotkania wymienione zostały na nawiązaniu stosunków dyplomatycznych między Litwą i Burundi.

W Burundi do państwa w Afryce Środkowej. Jego obszar 29 tys. km², liczy — 6,5 mln mieszkańców.

WILNO O PERSPEKTYWACH EKONOMIKI LITWY

W Wilnie odbyło się walne zebranie — sesja członków Litwy. Zgromadzeni wysłuchali referatu wiceprezidenta Litwy Vilkasa. Dotyczył on perspektyw rozwoju ekonomicznego Litwy.

FOTEL 1 — KANDYDATÓW 7

Komisja Wyborcza przyjęła dokumenty od 7 kandydatów do obywatelskiego fotela poselskiego w Sejmie Litwy. Jak pisał, gdy Algirdas Brazauskas został prezydentem Litwy, Komitet Wyborczy z 59 zostali rozpisane wybory, które mają się odbyć 20 czerwca. Wczoraj zarejestrowała kandydatów, którzy stoczą batalię o fotel poselski.

JAK SIĘ MA PRODUKCJA?

W kwietniu produkcja przemysłowa w porównaniu z analogicznym okresem minionego roku zmniejszyła się o 1,2 proc. w porównaniu z marcem wzrosła o 7,2 proc. Na taśmowej produkcji produktów naftowych. Przedsiębiorstwa rosyjskie w kwietniu dostarczyły o 2,3 razy więcej produkcji, niż w marcu.

INFLACJA OKOŁO 90 PROC.

W kwietniu inflacja na Litwie wynosiła 83 proc. i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku osiągnęła 186 proc. Informuje Departament Statystyki, w kwietniu ceny towarów powszechnego i usług zwiększyły się o 25 proc.

ŚREDNIE ZAROBKI TAKIE RÓŻNE...

Średnie wynagrodzenie pracowników przedsiębiorstw państwowych i państwowych akcyjnych wynosiło 13,463 talony. W kwietniu, więcej, niż w lutym. Najwięcej po 41 tys. talonów zarabiali pracownicy przemysłu koksowniczego i rafinerii naftowej i przedsiębiorstw paliwa jądrowego. Pracownicy placówek oświaty w marcu zarabiali średnio 7,5 tys. talonów, a ochroni socjalnej — 7,8 tys. talonów, kultury — 6,1 tys. talonów.

WILNO UKAZYWAĆ PISMO — „VALSTYBĖS ŽINIOS”

W Wilnie wychodzić gazeta „Valstybės žinios” (na litewsku „Wiadomości państwa”, „Lietuvos respublikos Seimo žinios”). „Valstybės žinios” będą publikowały ustawy Republiki Litewskiej i uchwały rządu, ale też prawo międzynarodowe umowy, dekrety prezydenta, ustawy przyjęte przez Bank Litewski, ministerstwa, komisje rządowe oraz inne instytucje administracji. Komunikaty informacyjne o najważniejszych wydarzeniach przeprowadzanych w Sejmie i jego komisjach. Publikacja akty prawne uprawomocniają się w następnym numerze „Valstybės žinios”, jeżeli nie ustalono innego trybu wejścia w życie.

Podawanie doniesień agencji informacyjnych, w tym i radio przygotował Józef SZOSTAKOWSKI

Kolumba Leokadia

* „Wandale” — tak zatytułowała swój artykuł, dotyczący losów kościoła św. Katarzyny Danutė Zovienė (środa):

„Już od kilku lat św. Katarzyna „społita” jest ruszowaniami, poprzek które złodzieje i wandale przodostają się do świątyni. Kilka tygodni temu w biały dzień około godz. 16 nieznanı złodzieje zrywali miedziane płyty, którymi świątę pokryty został dach kaplicy (wzielił to dach pracujący naprzeciwko w Wileńskim Domu Nauczycielski). Los św. Katarzyny nie jest wyjątkiem. Glinie nasza spuścizna kulturalna, a winowców — nie ma. O niszczeniu kościoła św. Katarzyny opowiada gł. architekt projektu Instytutu Restauracji i Konserwacji Zabytków Virgilius Spudas:

— Los niezbyt sprzyjał temu zabytkowi. Kościół św. Katarzyny budowany był w latach 1625-1743. Jest tu wiele cennych elementów dekoracyjnych i rzeźb barokowych, różnych wyrobów metalowych.

Zarówno jak i w wielu kościołach litewskich w okresie radzieckim był tu magazyn soli i cukru. Następnie kościół św. Katarzyny przekazało Muzeum Sztuki, które również nie było dobrym gospodarzem. Muzeum również obróciło to arcydzieło baroku w magazyn. Przechowywano w nim sprzęt z różnych wystaw, pozostały inwentarz. Ślawetna kradzież obrazów S. Czechowicza w latach 1972-1973 miała miejsce właśnie wtedy, gdy kościół znalazł się w gestii pracowników muzeów. A propos obrazy te po tajemniczym zniknięciu w niemieckiej tajemniczy sposób znalazły się u artystów i zostały zwrócone muzeum. Zniknięcie to stanowi załedwie początek tego, co się działo później. Około 1974 r. po wznesieniu rusztowań i umocnieniu kościelnej fasady ze zbliżaniem się jubileuszu S. Neris na polecenie władz renowacja została przerwana i niebawem umieszczono tu znajdujące się do dziś popiersie poetki. W ten sposób w 1978 r. kościół doczekał się wrzeczle remontu kapitalnego. Specjaliści Instytutu Projektowania i Konserwacji Zabytków przygotowali cały materiał z historii i historii sztuki, a do pracy przystąpili restauratorzy polscy. Żyliśmy nadzieję, że św. Katarzyna ożyje jako muzeum sztuki barokowej lub sala koncertowa.

Po odzyskaniu niepodległości kontakty z polskimi restauratorami zostały zerwane, wyceprzają się scentralizowane środki i znów zdecydowano, że są ważniejsze obiekty. W okresie pracy Polaków do kościoła wdzierała się młodzież, aby tu porożabiać. W ten sposób zniszczone zostały ołtarze, rozbite rzeźby, rozbrane organy, zbeszczeszczone miejsce pochówku, porzućane kości, rozbita stolica rzeźba św. Katarzyny. Kościół św. Katarzyny nigdy nie miał należeć opieki. Polubski skweke, na którym się zbiera „złota” młodzież i ruszowania są niebezpiecznym sąsiedztwem. (...) Zerwano połowę miedzianego dachu doskonałego orestaurowanej kaplicy. Dyrekcja renowacji Starówki twierdzi, że się zwracała do policji, ale w ostatnich komunikatach krzdział ta nie została odnotowana. Dlaczego? Czy nie wiadomo ja, czy też dyrekcja milczy świadomie. Zniszczone również zostały znajdujące się wewnątrz kościoła nie odnowione jeszcze wazy (blachę zerwano, a wazy rozbito). I to jeszcze nie wszystko. Przechowywane w kaplicy orestaurowane krzyże zostały rozbite i polamane. Złw należy je naprawiać. Największa jednak stratą jest zniszczona rzeźba św. Katarzyny, znajdującą się w końcowej fasadzie i posiadającą wielką wartość artystyczną. Poobijano również inne rzeźby, dzięci Bogu, że nie spakono. Są to unikalne dzieła sztuki z XVII w., jakich Litwa więcej nie ma. Na pierwszy rzut oka widać, że w kościele panoszone się nie raz i nie dwa: rozbite zostały figury aniołów, zlamano balustradę nad organami, pozostały tylko resztki, wyrwano tabernakulum z ołtarza głównego. I znów nie ma odpowiedzialnych za to. Nie wiadomo, ilu milionów litów potrzeba będzie w przyszłości na odbudowę kościoła św. Katarzyny, nie wiadomo, kto potrafi to zrobić. A kto będzie teraz go strzegł? Odpowiedzi nie ma”.

* Ruta Grinevičiūtė w czwartkowym numerze twierdzi, że we frakcji DPPL „skończył się miodowy miesiąc”;

„Fracja DPPL nie przeżyje rozłamu ani w następnym tygodniu, ani po miesiącu, aczkolwiek wyraźnie już widoczne są w niej pierwsze objawy kryzysu. Takie wnioski nasuwają się po rozmowach z przedstawicielami różnych grup DPPL, którzy mimo partyjnej dyscypliny nie unikają wyrażania niezadowolonych z działalności frakcji.

powania: „rolnicy”, „inteligencja” i zgodnie z określeniem V. Petkevičiusa „zagorzali partyjniacy”. Grupy tej frakcji nie ukształtowały się jeszcze w zupełności, poszczególne politycy DPPL, gdy Sejm rozstrzyga pojedyncze problemy, migrują z jednej grupy do drugiej kierowani własnymi, jeszcze przed wyborami sformułowanymi interesami. (...) Miesiąc miodowy we frakcji DPPL już się kończy. „Widoczny jest kryzys rzeczowej kompetencji” — powiedział mi jej członek K. Jaskielevičius. Jego zdaniem, wyraźnym objawem choroby był skandal w ubiegłym tygodniu w związku z oświadczeniem przewodniczącego frakcji Karosasa o konieczności ujednolicenia poborów mieszkańców Litwy. K. Jaskielevičius jest przekonany, że nie był to przypadek, lecz znak wskazujący na tendencje.

DPPL nie promieniuje już aureolą optymizmu. Popularność partii stopniowo maleje, kryzys ekonomiczny jedynie się pogłębia i społeczeństwu sprzykryły się już objaśnienia, że DPPL nie ma z tym wspólnego i za wszystko winić należy V. Landsbergisa. Mimo że nastroje społeczne wywierają już wpływ na członków frakcji, po zrewidowaniu listy frakcji, wprawdzie już można oczekiwać od jej członków jakichkolwiek ekscesów, mogących złamać dyscyplinę partyną. Wyraża większość w niej stanowiącą dyscyplinowanymi ludźmi w starszym wieku. Bardziej prawdopodobny jest atak starczego pesymizmu i apatii. Dlatego też frakcja DPPL na smutną perspektywę powtórzenia na swój sposób drogi swej poprzedniczki KUDL (Koalicja za Demokratyzacją Litwy!) („...)

* „Respublika” nadal śledzi i bada skandalną historię upływu 5 mln USD z litewskiego konta banku zagranicznego byłego ZSRR:

"Przypomnie, że za 4.492.722 USD z konta Ministerstwa Finansów Republiki Litewskiej, z pieniędzy przełanych z Moskwy do Kanady, kanadyjska korporacja „Asmar” wileńskiej ZSA „Astrum” latem ubiegłego roku przekazała sprzęt medyczny. Niestety, jak się obecnie wyśniło, wykaz zakupowywanych instrumentów medycznych z Ministerstwem Zdrowia nie został odpowiednio uzgodniony. Śledczy Prokurator Generalnej do spraw wyjątkowo ważnych Ignatas twierdzi, że pracownicy Ministerstwa finansów słownie poparli kierownika „Astrum” Kastanauksa, aby zakupić proponowany przez niego towar. Tymczasem nie było oficjalnej zgody na to Ministerstwa Zdrowia. Gdy ta trudna transakcja wyszła na jaw, przeprowadzono specjalną ekspertyzę i ustalono, że analogiczne spowodowane do Litwy z Kanady instrumenty podówczas można było nabyć w Rosji za ruble, przy tym po znacznie niższych cenach. Obliczono, że Republice Litewskiej przysporzyło straty wartości 282.780.280 tanów. W grudniu ubiegłego roku po częściści sprawy karnej przez Prokuratora Generalną, na sprzęt medyczny, którego przycięcia odmówiło Ministerstwo Zdrowia, położono areszt. Drogie instrumenty dotąd zechowywane są w nieprzystosowanych do tego celu magazynach”. (...)

TIESA

* Wiele się mówi o „gorączce metalowej” w Litwie. A ostatnio też — o rtęciowej. W numerze środowym czytamy:

„Już od trzech lat Litwa przeżywa gorączkę kolorowych metali. Ale prawdopodobnie ich żyla w litewskich „kopalniach” jest już na wyczerpaniu. Dlatego więc złodzieje i chciwcy skierowali swe oczy na wszystko, co świeci, drżącymi rękami sięgając po każdy przedmiot, którego nazwa chociaż w jakimś stopniu kojarzy się z metalami szlachetnymi.

Przyszedł czas i na rtec. Ale rtec — to nie miedź, mosiądz, złoto, srebro, czy też inny niewinny, aczkolwiek szlachetny metal. Z jądą więc kłopotu, niż korzyści. Wielu jednak chciwców nie wie o tym lub wiedzieć nie chce. A cierpią na tym Bogu ducha winni ludzie. Może by należało pociągnąć takich "handlarzy" do odpowiedzialności karnej za trucie innych i na kilka lat posadzić "na państwowy chleb"? Może by wtedy oprzytomnieli?

W Wilnie, a być może i w innych miastach Litwy rękę wyrządziła już niemała szkoda i, jak się wydaje, wyrządzi jeszcze większe, gdy tylko ustanie gorączka miedzi.

30 grudnia 1992 r. na klatkach schodowych domów nr 6, 12, 13, 14 i 15 przy ulicy Subocz jeden z handlarzy¹ rozlał niemalże tony. Dlatego też w okresie zimowym koncentracja tęczy 150 – 200 razy przekraczała dopuszczalną normę. Policja prawdopodobnie darowała grzech temu handlarzowi². Instytucje miejskie wyczuły się przez kilka miesięcy zanim zlikwidowały skutki jego „działalności”. (...) Co robić jeśli w domu niespodziewanie stłucze się termometr? Nieduża ilość tęczy zbieramy między innymi lub mosiężną szcetnicą, zwykłą gumową gruszką. Kulki tęgę umieszczamy w słoiku, zalewamy wodą i odwozimy do centrum higieny,

Rozsypane kulki żywego srebra można też zebrać specjalnie przygotowanym do tego celu odkurzaczem.

centowym roztworem nadmanganianu potasu specjalną ręką trafić się z węzłem odkurzacza, z którego rękę trafi do naczynia. Nie każdy potrafi w ten sposób przygotować odkurzacz, dlatego też specjalne jednostki i instytucje powinny go mieć. Ponadto miejsce, w którym się znajdowało naczynie z ręką, należy dobrze oczyścić wilgotną ściereką, a po zakończeniu pracy dokładnie umyć ręce".

* Cała kolumna piątkowego numeru poświęcona jest życiu politycznemu Litwy. W wywiadzie z liderem LWL Antanasem Terleckasem czytamy:

Widzimy, że w opozycji wobec DPPL. Wiadomo jednak, że nie wspólnego nie mamy również z dopiero powstałym Związkiem chłopskim. Do walki politycznej z DPPL należało skonsolidować wszystkie prawnicze siły. Prawnicy mogli się znaleźć Partii Chrześcijańsko-Demokratycznej. Potrzeba było jeszcze jednej, która by połączyła wszystkie pozostałe siły prawnicze: Sajudis, Ligę Partii Demokratycznej, Niepodległości, Związek Narodowców i in. Niestety, nie podobnego nie nastąpiło. Lwowska Liga Wolności w 1991 r. do bloku sił antykomunistycznych weszła wszystkie organizacje i wtedy założyliśmy Sejm Konsultacyjny, który wiele i rzetelnie pracował na rzecz Litwy.

A teraz powstała jeszcze jedna partia. Czy nie oznacza to rozłamu sił prawicowych. Po co jest potrzebna? Przede wszystkim należało odziedzić od nieuczciwych polityków, następnie — przeprosić naród z powodu przegranych wyborów, a dopiero potem założyć partię koalicyjną sił prawicowych. Po prawicy znalazłby się wówczas dwie mocne siły — chrześcijańscy demokraci i jeszcze jedna, nieważna, jakbyś im ją nazwali. Byłaby to przeciwwaga wobec dwóch sił lewicowych — DPPL i socjaldemokratów. A tymczasem? Założono jeszcze jedną partycjkę, która, moim zdaniem, na przyszłych wyborach powinna zebrać nie więcej niż 5 lub 1 proc. głosów (...)

— Ale może jeszcze ktoś na Litwie wa-
lubi?

— Nikt nie lubi. Nie cierpi nas ani lewica, ani prawica. Poprzednio mieliśmy gazetę „Lietuvos darbininkas” w Kłajpedzie. Ale na rozkaz panów G. Vagnoriusa i K. Uokii wyjechała się na A i „Lietuvos aidas” niestety, patrzy na nas niemalże jak na wrogów, ani słowa o naszym działaniu nie wydrukuje. Odwrotnie, do pomocy w likwidacji Sejmu Konsultacyjnego, który pracował stale, sumiennie, co miesiąc, był nie na reke wszelkim władzom i rządowi”.

* „Roweransów dla odchodzących nie
bywa. Prawdopodobnie będzie i dla ty-
trzech posłów na Sejm, którzy musieli opuścić
parlament oddając swe mandaty. Być może ich
odejście będzie traktowane jako krok służący
a może jako próba oskarżenia ich bez winy.
Dwóch spośród trzech — to nowi posłowie na
Sejm, którzy otrzymali mandaty polskiemi
według Listy Sajudisu. Jedną z nich jest po-
tariusz Akty 11 Marca, deputowana RN, i ja-
dotychczas posłanka na Sejm Romualda He-
fertienę”.

Z wywiadu z p. Hofertiené dowiaduję się:

„Wątpliwie, czy w jakimkolwiek demokra

tycznym kruz zdarzyło się, aby parlament nie wiedział, czy poseł został wybrany, czy nie. Niestety, u nas tak się zdarzyło. Oprócz tych trzech spraw są jeszcze co najmniej cztery nie rozpatrywane, gdyż wnioski złożyla nie DPPL w ciągu jednego tylko półroczu pracowały trzy komisje wyborcze. Komisja rzekomo pracowała źle, tylko przeciwniczającym wciąż był ten sam V. Litvinas. Co prawda, oświadczył, że składa rezygnację, ale pozostał i dalej na tym samym stanowisku. Az trzynastu członków pierwszej GKW, którzy nie pogłoszowali z propozycją DPPL, ukarano, czyli w komisji już ich nie ma..."

LIETUVOS AIDAS

* Jak wynika z publikacji Vytautas V. Kauskas — Litwini również mają kłopoty z czystością języka ojczystego. Autor sugeruje, że wszystkiemu winne jest dzisiejsze kierownictwo Litwy wywodzące się z DPPL. I argumenty wielce przekonują.

„Działają prawy mają się nie najlepiej. Kule fasadowe języki litewski. O język pisanie tradycyjnie dbają jeszcze co lepsze gazety, prestiżowe wydawnictwa, bardziej ambitalne klatry, starsi wiekiem pracownicy radia i telewizji. Językowscy w warunkach ostatniej okupacji zmuszeni zostali lub zgodzili się siedzieć i milczeć, a więc myślny pod młotą, a więc siedzą i milczą. Nadal, lli głos jest słaby i nie przekonywający, z powodu manifestacji jakiejś bezadziejności, czyli braku chęci do pracy twórczej (przynajmniej się, zdobywamy się przynajmniej na szczepość). Bo przecież kultury języka słabo się uczy (bądź wcale nie uczy) nie specjalistów, a nawet prawników, a może całkowicie zaniechana zostawienie z braku kadry (mało przygotowania jej poświęcają się pracy naukowej lub języcznymi granice wykładowcy, profesorowie i docenci) oraz pieniędzy. (...)”

obecnym kierownikom do tego typu
a nawet w domu, używano tych
skiego, toteż obecnie słyszemy
nie liteską fonetykę, zdania
bawionej logiki. Błądów można
gdyż do władzy doszli ludzie
myślący nie po litesku. Już
wodniczący Sejmu, premier
język państwowy nie może być
„ciut ciut” słysząc z ust polski
ramie” (V. Šumakier).

Język litewski jest językiem
ale nie w jednej przychodzi z trudn
porozumieć po litewsku, w wielu
da się kupić jakieś rzeczy
takich Święcianach (mówi się, że
się byłego Builiusa) można
się nie było w...

I pomyśleć się nie bardzo mamy i...
Słownik nazw miejscowości (nazwy) ...
języka litewskiego — przed 21 laty, k...
zmakietowany i zakonserwowany, w...
się mówi o priorytecie nauki języka l...
Może DPPL uchwałę tę po prostu...
którymś z gabinetów?

Trudności mamy wiele. Wątpliwe czy
szymy palcem, aby ich się pozbyły?

* - Będzie człeki

„Będę członkiem mafii” — tak brzmi tytuł ostatniej książki, której tematem — o przestępczości w Szwajcarii — jest wywiad z wybitnym szwajcarskim inspektorem komisariatu szwajcarskiej policji, który w tym celu przyjechał do Warszawy.

— Nie ma w naszym państwie funkcjonująca wszędzie powojennej walki z mafią. Skoro tylko policjanci środkami represyjnymi nie sposób tego zrobić. Największym problemem jest brak ustawy o deklaracjach dochodów. Np., w USA każdy obywatel w roku zobowiązany jest wypisać deklarację dochodów. A u nas brak jakiegokolwiek kontroli jak tu walczyc z mafią? Zwłaszcza, że w zwanej mafią znacznie pozostałym w kraju, względem technicznie. Jesteśmy państwem, obecnie słyszają oni przez radiostacje i telewizory. A my, oczywiście — nie, ale mam nadzieję, że dobrze pełnić taką pracę, gdyż jest głośno i ślęmy? Sugerujemy społeczeństwu, że sam prezydent zabierze się do roboty. W tym, tego, że prezydent nadzorzy? Przeciwnie, wódów i posłank nie będzie szukał. Dobrze, więc rozumieć oburzenie obywateli — w tym, w Szwajcach znają tę mafię i my ją znamy. Ale wiedzieć — to jedno, a udowodnić — drugie...

A tymczasem w Szawliach krąży pogłoska, że przed tym okropnym wybuchem do domu Bakutisów przywieziono „teczkę”. Długo ją przekazać rodzicom. Po włączeniu elektryczności nastąpił wybuch. Mówi się nawet, że to bomba próżniowa.

Wiadomo, że może to tylko wytwór firmy.
Zaczekamy na wnioski ekspertów.

Ale w uszach ciągle jeszcze
usłyszane marzenie czternastoletniego
rosną, to zostanie mafioso...". I talent
moj żonach rodziny, już uczył w
szkoły technicznej również nie wykrył
lepszy zawód — to rekieta! Czy się
mężowemu stanu, którzy poważnie i niezłomnie
zadbała o to, aby się nie złożył to marzenie

Vakarinės naujienos

* Wszyscy jesteśmy posiadaczami części inwestycyjnych. Niektórzy z nas zyskują, inni – nie wiedząc, jak tego sposobu zainwestowania ich, inni – nie wiedząc, co mogą z nimi robić. Oto co mówi nasz ekspert z wileńskiej służby prywatyzacyjnej Liudmila Krasovskaja:

[illegible]

W meczu o 3 miejsce Niemcy zwyciężyli KRL-D — 3:0.

DOMUS OPTIMA

FIRMA HANDLU NIERUCHOMOŚCIAMI

A. Jakšto (była Komunary)
8/10, nr. 8, tel.: Nr 62 42 36

SZYBKO I NIEZAWODNIE ZAŁATWIAMY WYMIANĘ NIERUCHOMOŚCI

mieszkań, domów,
garaży.

**Zainteresowanym
proponujemy
korzystne warunki
wymiany.**

*To nie jest nowa firma,
jest to ten sam znany i
stary Wasz partner.*

KUPIĘ

różne wyroby z niklu i palla-
du.
Zwracać się: telefon w Wil-
nie: 64-12-95, 64-16-37, wieczó-
rem: 64-20-12. (Zam. 2086)

ZATRUDNIĘ

krawcowe. Praca w domu.
Vilnius, tel. 46-64-88, telefonó-
wać od 19.00 do 22.00.
(Zam. 2110)

Kalendarium

- * Środa (19.V) jest 139 dniem 1993 r. Do końca roku 226 dni.
- * Znak Zodiaku — Byk.
- * Imieniny: Celestyny, Lwa, Mikolaja, Piotra.
- * Wschód Słońca — 5.07, zachód — 21.25. Długość dnia 16 godz. 18 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 19 maja nieznaczne zachmurzenie, bez opadów, wiatr wschodni, umiarkowany. Temperatura 22—24 stopnie.

W ciągu następnych dwóch dni bez opadów, temperatura w nocy 6—11, w dzień 19—24 stopnie.

KURIER Wileński

Diennik społeczno-polityczny
Sejmu i Rządu Republiki Litew-
skiej. Ukazuje się od 1 lipca
1953 r.

**FOTO STUDIO
JAWORZNO**
ul. Matejki 4
SPRZEDA

* MASYNY FOTOGRA-
FICZNE szwajcarskiej fir-
my GREITAG do automa-
tycznego wyświetlania
zdjęć oraz
* MASYNY WYWO-
ŁUJĄCE.
tel. (035) 63961, (035)
63069
tlx 031 2604
(Zam. 5-T)

**DROGO SKUPUJEMY
CZEKI INWESTYCYJNE**
Płacimy od razu.
Zwracać się: Vilnius,
Savanorių 65 a, gab. 202
w dniach pracy od 8.00
do 17.00. Tel. 65-38-04,
65-38-56.
(Zam. 2033)

**ORGANIZACJA
KUPIJE CZEKI
INWESTYCYJNE**
Zwracać się: Vilnius, tel.
83-79-75 w godz. od 9.00
do 18.00.
(Zam. 2024)

Nasz adres:
Laisvės pr. 60,
2044, Vilnius
Lietuvos Respublika

Kod 67218
Cena 9 talonów.
W Polsce — 1000 zł.
Zam. 1433
Nr rejestracji — 322.
Druknię Państwowe
Przedsiębiorstwo „Spauda”

Telewizja

ŚRODA, 19 MAJA

LTV

9.00 — Program. 9.05 — Pod
własnym dachem. 9.50 — 10.50
— Film fab. z serii „Stary”.
18.00 — Dziennik. 18.10 — Pro-
gram sportowy. 18.35 — Serial
„Sąsiedzi”. 19.00 — Wiadomo-
ści (ros.). 19.10 — Mosty. Kon-
cepcja bezpieczeństwa narodo-
wego. 19.50 — Międzynarodowy
turniej koszykówki. Litwa —
Łotwa. 20.30 — Dobranocka.
21.00 — Panorama. 21.30 —
Brzeg. 22.30 — Po kolacji. 23.00
— Dziennik LIFE. 23.15 —
Dziennik wieczorny.

Warszawa

10.00 — Wiadomości. 10.10
— Mama i ja. 10.25 — Domowe
przedzko. 10.50 — Porozma-
wiamy o dzieciach. 11.00 —
„Śmierć ucznia” (2) — serial
prod. niemieckiej. 12.00 — Książ-
nica narodowych pamiątek.
13.00 — Wiadomości. 13.10 —
Program dnia. 13.15—17.00 —
Telewizja edukacyjna. 17.00 —
Mój program na antenie. 17.50
— Muzyczna Jedynka. 18.00 —
Teleexpress. 18.25 — „Życie Ino-
chi” (3) — serial prod. japoń-
skiej. 19.15 — Akademia zdro-
wego ciała. 19.35 — Labora-
torium: tajemnica. 20.00 — Wie-
czorynka. 20.30 — Wiadomo-
ści. 21.15 — Finał Pucharu
UEFA w piłce nożnej. 23.05 —
Nasze polskie. 23.30 — Leksy-
kon polskiej muzyki rozrywko-
wej — „T”. 23.45 — Wiadomo-
ści. 24.00 — Muzyczna Jedyn-
ka. 0.10 — Gorąca linia. 0.20 —
„Kroll” — film fab. prod. pol-
skiej. 1.55 — „Stan strachu” —
film fab. prod. polskiej. 4.00 —
Największe wydarzenia XX wie-
ku: „Exodus” — serial dok.
prod. franc.

Ostankino

5.00 — Dziennik. 5.20 — Gim-
nastyka poranna. 5.30 — Pora-
nek. 7.45 — Firma gwarantuje.
8.00 — Dziennik. 8.20 — Kon-
cert. 8.40 — Film fab. „Po pro-
stu Maria”. 9.25 — Most hand-
lu. 9.55 — Film anim. 10.10 —
Rock. 10.50 — Ekspres prasowy.
11.00 — Nowości. 11.20 — Film
fab. „Katastrofa”. Odc. 2. 12.25
— Film dok. 13.35 — Film
anim. 14.00 — Wiadomości.
14.25 — Rozmaitości TV. 15.10
— Notes. 15.15 — Film anim.
15.35 — Film n.p. 16.20 —
Klub 700. 16.50 — Technodrom.
17.00 — Wiadomości. 17.20 —
Międzynarodowy kanał Ostan-
kino. 17.45 — Abecadło przy-
ciarla. 17.55 — O pogodzie.

18.00 — Film fab. „Po prostu
Maria”. 18.45 — Miniatura. 19.00
— Dwie wersje. 19.40 — Dobra-
noc, dzieci. 19.55 — Reklama.
20.00 — Wiadomości. 20.40 —
Film fab. „Nasz człowiek w San
Remo”. 22.20 — Program auto-
rski W. Mołczanowa. 23.00 —
Wiadomości. 23.20 — Klub L.
0.05 — Ekspres prasowy.

TV Rosji

7.00 — Nowości. 7.20 — Rek-
lama. Program. 7.25 — Czas lu-
dzi. 7.55 — Poranny
koncert. 8.10 — Moja ojczyzna.
9.05 — U Ksiuzy. 9.35 — Dama
autowa. 10.05 — Petersburski
balet. 11.05 — Film fab. „Santa
Barbara”. 11.55 — Uśmiecham
się do ciebie. 12.40 — Kwestia
chłopska. 13.00 — Dziennik.
13.20 — Reklama. Program.
13.25 — Jeśli masz ponad... 13.55
— Międzynarodowy konkurs
piosenki A. Mironowa. 14.55 —
Gra bez przegranej. 15.15 —
Biznes — nowe imiona. 15.30 —
Dziennik. 15.45 — Wzrost. 16.15
— Daleki Wschód. 17.00 — Pro-
gram religijny. 17.35 — Wyja-
śnijmy. 17.50 — K-2. 18.45 —
Co dzień święto. 19.00 — Nowo-
ści. 19.25 — W ekspocentrum.
19.30 — Film fab. „Santa Bar-
bara”. 20.20 — Nasz sad. 20.50
— Program „Eks”. 21.00 — Biz-
nes i polityka. 21.55 — Rekla-
ma. 22.00 — Nowości. 22.20 —
Mówią gwiazdy. 22.25 — Karu-
zela sportowa. 22.30 — Moskwa
oczyma cudzoziemców. 22.45 —
Na sesji RN FR. 23.15 — Prze-
gląd koszykówki. 23.45 — Czysta
nr 9.

CZWARTEK, 20 MAJA

LTV

9.00 — Program. 9.05 — Dla
dzieci. 10.05—10.35 — Nasz ję-
zyk. 18.00 — Dziennik. 18.10 —
Letnie studio. 18.25 — Klub po-
lityków. 19.00 — Koszykówka.
Litwa — Ukraina. Podczas prze-
rwy — Wiadomości (ros.). 20.30
— Dobranocka. 21.00 — Pano-
rama. 21.30 — Film dok. „Po-
wrot Czesława Miłosza”. 22.00
— Serial TV Anglii „Raily as
szpiegów”. 22.50 — Audycja
rozrywkowa. 23.15 — Dziennik
wieczorny.

Warszawa

10.00 — Wiadomości. 10.10
— Mama i ja. 10.25 — Domo-
we przedszkole. 10.50 — Po-
rozmawiamy o dzieciach. 11.00
— „Klub Paradise” (4) — serial
prod. USA. 11.50 — „Sto lat” —
magazyn ubezpieczeń społecz-
nych. 12.00 — Z wiarą w nowe
— wojna i pokój w nauce spo-
łecznej kościoła. 12.30 — „Azy-
mut” — wojskowy program fil-
mowy. 13.00 — Wiadomości.

ZSA „KAIDAS”

organizuje podróże
do SZCZECINA.

Przekroczenie granicy poza kolejką.
Zwracać się: telefon w Wilnie 42-64-63, 56-49-56.
(Zam. 2087)

FIRMA TURYSTYCZNA

„AL VI”

stałe organizuje płatne dwudniowe

PODRÓŻE Z NOCLEGIEM DO POLSKI.

Stosowane są różne zniżki.
Zwracać się: Vilnius, ul. Stirny 27—300, tel.
73-80-17, 73-80-59, Kaunas — tel. 20-09-14.
(Zam. 2012)

13.10 — Program
17.00 — Telewizja
17.05 — „Kwant”
Jedynka. 17.50 —
18.25 — „Młoda
dzie” (16) — serial
mickiej. 19.10 —
tolic. 19.50 —
pola minowego
byłej Jugosławii.
lu Gula” — pro-
ny. 20.00 —
20.10 — Wiesz
Wiadomości. 21.15
Paradise” (4) —
USA. 22.10 —
ce”. 22.50 —
senki aktorów
23.15 — „Pier-
domości. 24.00 —
dynka. 0.10 —
Polaków — homo
— Wiech na do-
Gorąca linia. 0.55 —
2.15 — „Rajski pla-
prod. polskiej. 3.45
mediant” (3 — on-
o Tadeuszu Łomickim

Ostankino

5.00 — Wiadomości
Gimnastyka poranna
Poranek. 7.45 — Firma
tuję. 8.00 — Dziennik
Film fab. „Po pro-
9.10 — W pałacu
kolco”. 9.40 — Dzien
Do lat 16 i więcej. 10.10
pres prasowy. 11.00 —
mości. 11.20 — Film
szy syn”. Odc. 1. 12.20
Film n.p. 13.50 — Film
14.00 — Dziennik
Rozmaitości. 15.10 —
15.15 — Film anim.
Dz. 16.20 — Poranna
mi. 17.00 — Wiadomo-
— Do lat 16 i więcej. 18.10
O pogodzie. 18.10 —
„Po prostu Maria”. 19.50
syjski świat. 19.40 —
dzieci. 19.55 — Reklama
— Wiadomości. 20.40 —
„Milion”. 21.10 — Na-
czyzny. 21.45 — Sta-
Poigłosem. 22.30 — Na-
no S. Paradizowa. 23.10
Wiadomości. 23.20 —
razu w maju. 23.45 —
ność. 0.30 — 100°C
Ekspres prasowy.

TV Rosji

7.00 — Nowości. 7.20 —
lama. Program. 7.25 —
dzieli. 7.55 — Film
8.10 — Biznes i polityka
— Herb Rosji. 9.20 —
9.50 — Czysta nr 9. 10.50
wolnym czasie. 11.05 —
fab. „Santa Barbara”. 11.55
Otwarty świat. 12.40 —
chłopska. 13.00 —
13.25 — Międzynarodowy
kurs piosenki A. Miron
15.00 — Terminal. 15.30 —
domości. 15.45 — Festi-
zyki, oświata, kultura. 17.00
— Jakucja. 17.00 — Adm-
dawcy. 17.30 — Złoty
„M”. 17.45 — Gościnia w
lamencie. 18.45 — Reklama
świato. 18.55 — Reklama
— Nowości. 19.25 —
centrum. 19.30 — Film
„Santa Barbara”. 20.20 —
świecie auto- i motocyk-
— Film anim. 21.00 —
21.30 — Śpiewa A. Dula-
— Reklama. 22.00 —
22.20 — Mówią gwiazdy.
Karuzela sportowa. 22.30
Program „Eks”. 23.00 —
artyści estrady. 24.00 —
divertimento.

Dyżurni wydania:

Józef SZOSTAKOWSKI
Jan LEWICKI
Teresa ZARK
Teresa STRUMILO
Marian BOGDZIN

Redaktor Zbigniew BALCEROWICZ

Usługi XERO — powielanie
nych dokumentów — pr. Litew-
11 piętro, pokój 1102. Czynne od
do 17.00 w dniach pracy, tel. 42-69-63.

Biurow ogłoszeń i reklamy — pr.
svs 60, 11 piętro, pokój nr 1114, te-
lefon — 42-69-63.

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora —
42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49.

Działy: państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekono-
miczny — 42-78-54, etyki, rodzinny i prawa — 42-79-64, prawnik
— 42-75-76, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia
politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, sto-
czny oraz aktualności — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji
— 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, felietonów i sportu
— 42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny
— 42-72-70, korespondenci: na rejon wileński — 42-78-90,
45-03-93, sołectniczy — 52-780, święciański — 44-21-46, trocki i
szyrwinski — 62-42-67, fotokorespondenci — 42-90-81, tłumacze
— 42-90-60, 42-72-71, stylści — 42-72-92, maszynistki — 42-77-72.